

Külkereskedelmi mérlegünk passzivitásának okai.

Irs: Váhar P. Arthur v. min. biztos, kormányfőtanácsos.

Kétségtelen valóság az, hogy minden állam pénzgazdálkodásának arra kell törekednie, hogy az állami bevételeket emelje és a kiadásokat csökkentse. Az állami pénzgazdálkodás egyik főfaktora a külkereskedelem, amely akkor működik hasznosan, ha a külkereskedelmi mérleget aktívá teszik s ennek szolgálatában a kivitel emeli és a behozatalt csökkenti. Külkereskedelmi mérlegünk romló tendenciát mutat s az elmúlt gazdasági évben a kiviteli többlet 366 millióra emelkedett. Ha tehát a 366 millió koronát kitevő kiviteli differenciát egy naptári évben fel akarunk osztani, egy rendes naptári év minden egyes napjára egymillió pengőt meghaladó összeg jutna.

Aki a magyar közgazdasági életnek ezen jelenségéből azt a következtetést vonná le, hogy a magyar közgazdasági élet és hogy csak a magyar közgazdasági élet beteg, az elfogult ítéletet mondania ki. Ellenben, ha középeurópai államok közgazdasági életét vizsgálja és hasonlítja össze, úgy megállapíthatná azt, hogy ez a jelenség 'nem egy magában álló, mert a középeurópai államokban ez a jelenség általános jellegű. Nem célnak azonban az hogy az általános jelenségek közül levont következtetésbe beletörődjünk, de keressünk neki az orvosozásokat, amelyekkel az állapotokon javítani tudunk.

A külkereskedelmi mérleg feljavításának legkézenfekvőbb módja a behozatalt szükséglet apasztása s a kivitel emelése, amelybe szervesen belekapcsolódik a termelés és fogyasztás racionalizálása. A háború alatt az inséges napokban állította fel egyik hadvezér azt a tételt, hogy a takarékoság lehető-

sebb szere az, ha mindenki csak akkora darab kenyert vág le, amekkora felesleg nélkül, az életfentartásához szükséges. Ha ezt az egyszerű életbölcseletet végigvesszük egész állami és magángazdasági berendezkedésünkön, maris igen nagy szolgálatot tettünk államháztartásunknak. Ha ezt az elvet a közület ép úgy magáéva teszi, mint az ország bármely egyszerű polgára, akkor romlásba rohanó pénzgazdálkodási mérlegünket utjában meg tudjuk állítani. Így kezdeztünk csak minden vonatkozásban megelégedni azzal, amit magunk termelünk, akár magángazdaság, akár az állam s ha racionalizáltan termelt anyaggal és áruval látjuk el racionalizált fogyasztásunkat, akkor nemcsak megállítjuk romló mérlegünket, de feljavítjuk és egyensúlyba hozzuk azt. Gazdaságos termelésre és gazdaságos fogyasztásra kell törekedni különösen akkor, amikor hatványozottabban önmagunkra vagyunk utalva, mint más normális életviszonyok között.

Nem szabad felejtenuk s nem felejtéven hirdetnünk kell, hogy a világgazdaság leromlásának nemcsak helyi okai vannak, sőt azok sokszor alárendelt jelentőségűek, de ok a megváltozott gazdasági rend. Ennek a megváltozott gazdasági rendnek poklát érezzük mindnyájan s ez a megváltozott gazdasági rend nem a megváltozott rend eredője, nem maga s gazdasági törvényszerűség, hanem küzdelem a normális gazdasági rend visszaállításáért. Harc a gazdasági normák és törvények, uralmának visszaállításáért.

A vulkán környékén épülő városok, nem hisznek a vulkán kitörésében, de amikor a viharfelhők

felkerekednek s a föld méhe elkezd dübörögni s a kénköves eső felereszeli mindent, akkor a tűzes láva közepén elhiszik a pusztító veszedelemet. Nem a háború tizedeli meg ez emberiséget, hanem a béke, amely a gazdasági rend felborítása árán az ernyesed, a romlás, s a pusztulás lávafolyamával önti el a nagy mindenséget. A háborút fegyvertétellel meg lehet állítani, békekötéssel meg lehet szüntetni, de a felforgatott gazdasági rendet, az évezredekben átjárnak bizonyult életnormáliákat csak úgy, egyszerűen parancsszóra megváltoztatni, feje tetejére állítani nem lehet. Ezt az igazságot meg kell értenie a magánosnak, meg kell szivelnie és be kell tartania, a közületnek. Ha nem akarnak az országok egymás szomszédságában egymásnak irigyelt koldusai lenni, akkor meg kell markolniok a lejtőre került gazdasági rend szerkezetét küllőit. Ha a felforgatott világrend koldusai, a bajok kulforsásának megjelölésével késlekednek, — míg az utolsó darab kenyér ki hull a kezükből, akkor a lejtőre került szerkezet, a mélységben darabokra török. A felforgatott gazdasági rendet nem a háború, hanem a béke teremtette s a felforgatott gazdasági rend kataklimáját, vagy egy új háborúval, vagy az évezredek gazdasági törvények visszaállításával lehet kikerülni.

A titokzatos vörös kéz.

A háború utolsó akkordjai közben, egy hermetikusan zárt, ólomzárral biztosított vonat indult el Németországból, a mikor az Oroszországba irányított titokzatos vonat zártja felpattantak, a leplombált vonatból Lenin lépett ki a rá három hónapra összeomlott a cári birodalom s a minden oroszok leher cárijának birodalom romjain felépült a vörös uralom, amelynek koronázatlan cája Lenin lett. Az orosz zsidó vörös vezér nem elégedett meg Oroszország belsejével, karmait egész Európa felé irányította, s szeretne volna trónját egész Európa fölé felépíteni. Ideig-óráig Német-

ország egy része megjelent a Lenin receptjét, a pár hónapig, Magyarország testén is északodott a vörös rém. Ami 12 évvel ezelőtt Leninnek történt, ugyanez megismétlődött most Trockijjal, azaz a külfölddel, hogy most Oroszország küldte el Trockij titokzatos kőrülmények között, hogy valahol a kontinensen kikötve, Oroszországban elvezett uralma helyett valahol új uralmat létesítsen. Trockij zsidó és állhatatos figurája körül mondatok kezd szövbődni. A szovjetforradalomnak ez a kecskeszakállas, világozósmó, sovány, igékony, macskás, nyegyelű embere, aki az orosz forradalom lelki igazgatója volt, azombaszólt az új irányzat embereivel, s miután elvezette a csatát osztályozta az államéletet. Egyidejű nyoma vett az orosz vezérek, de most egyre hitesebb forrás szerint Trockij Németország felé gravitál. Trockij tragédiája, mely egyben a bolsevizmus megérdemelt pusztulását is jelenti, abban áll, hogy egy Trockij, mint a bolsevizmus részére megszűnt a történelmi cselekvés lehetősége. A bolsevizmus fokozni nem lehet, ellenkezőleg a forradalmi bolsevizmus helyét a leghigadtság szűkítettség foglalta el. Erért kellett Trockijnak elhagynia működése színterét: az új történelmi evolúciók felé tekintő Oroszországot. A forradalom elkezdte feladni hőseit. Trockijnak is ez volt a sorsa, de 5 ha el is vésztette a játszmát, fizikai életét megmentette. A történelmi igazságtalanság utján el kellett volna vésztie a vérben foganat Trockijnak, de 5 még tovább vergődik, mert talán bünbűsége nem lett volna talán, a fizikai halál beálltával.

A Mirabeauk és Leninok meghalnak a forradalom első korzakában, de a Dantonoknak és a Robespiernek kell pusztulniok, hogy a forradalom által kitermeltsé, a halál és pusztulás nyomán lassanként megkeményedjen. Lenin halálával, Trockij száműzetésével az orosz forradalom második korzakához érkezett, s most következik az a korzak, amikor a forradalom elhalványodik, s azután likvidál, hogy helyét lassanként a normális rend és természetesen fejlődés foglalja el. Trockij, nem oroszországi idegenes új uralmak, Stalinéknak áldozata, hanem a történelmi kegyetlen kiengyelítő munkájának, — a materialista osztó igazságának — áldozata. Ez jelenti a társadalmi erő leghigadtságát, s a nagy tévedések beismérését. A tévedések között a bolsevizmussal egyenlő rangú volt az oroszok béke, amely helytelen célkitűzés miatt előbb-utóbb egy közös sirba kerül.

A MUNKA TÁRCAJA

Lélekvándorlás.

Irs: Szilárd Róbert.

Konstantinisz kisvárosai külvárosban, Skutariában, az euboi édesviziek tájékán egy megbitt kis dzsámi meresztül egy féle larcu miseréjűl. Erdélyről minden órában sténeki az áhítatos mészám az „Allah-illa-Allah“-t. A miseret intő ujjként szökel a magasba, mintha égi jel volna, amely a nap minden órájában és minden percében figyelmezteti az igazbírókat arra, hogy csak Allahnak tetőző dolgokat miváljonok.

A dzsámi mellett keskeny utca húzódik, tele virágos kertekkel. Minden kerteshez egy kis álláhatatlan fallal körülvett ház tartozik. Aki ebben a negyedben lakik, az csak gazdag ember lehet.

Egy verőfényes, tavard délután a dzsámi mellé letelpeedik egy nagy turbános, fehérszakállú aggastyán. Arcának ékesége hosszú, letűnt multu mutat, de tekintetének lírgesége fiatalos lélekre vall. Arra vetődik néhány gyerek, akiknek szép, tanulásos meséket mondogat. A hallgatóság egyre nő, már egész em bergyőrü veszi körül.

Az öreg orszájból nem fogy ki a zsidó, meséi követ, egyik szökből, mint a másk, telve élettapasztalattal és mély igazságokkal. Sok-sok ehesé hull-

dogál az óléba és akárhányszor megcsörtén a sok pénz között egy-egy ezüst piasztér.

Igy megy ez nap-nap után. Az aggastyán meg van már a törzskönyv-sége, amelyik el nem mulasztana egy napot, hogy a gyönyörű történeteket meghallgassa. Abu Taleb, egy gazdag kereskedő is meg-megáll, akármennyi is a dolga, inkább elszalaszt egy jónak ígérkező üzletet.

Szépáges leányának, Zoraidának, s Hajnalcsillagnak már meséit az öreg mesemondóról, hogy unsozódsára ablakot vágott a magas falba, melyen keresztül ő is naponta hallgatta a csodálatos történeteket. Az ablak ugyan gondosan el volt takarva nehéz damaszkszi selyemmel, de kiváncsiságból néha néha kidugta a szép fejét, hogy az öreg mesemondót jobban hallhassa, vagy jobban láthassa.

Az aggastyán egyszer észrevette a kandikáló leánykát. Ezenul állandóan figyelte az állgönyörögött ablakot, melyen át gyakrabban almozódhattak Kelat legbübbősebb szempárjaiba.

Egyik nap kora délutánján, mielőtt szokása mesemondását megkezdte volna, halkán megkopogtatta Abu Taleb házána ajtaját. Tudta, hogy a házigazda nincs otthon, hiszen látta elmenul. Cseintelen zsemle rabón — Zoraida kedvenszolgáloja — nyitott ajtót. Beveszte a hárembe, ahová eddig styján kívül más

férfi nem tette be a lábát. Az öreg elővette minden ékeszölését, csodálatosnál csodálatosabb meséket mesélt a jótékony Pétrikről, a gonosz dzsinnekről, meg mindenről, ami bámulatba ejt kicseit és nagyot.

A kerben virágozott az illatos daltolya, a levegő telve volt varázslattal, virággillattal, csoda-e, hogy Zoraida elkábul a soha nem hallott dolgoktól?

Egyik látogatásból másik lett és az agy mesemondó gyakori látogatója lett a háremek. Mindig olyankor, amikor Abu Taleb nem volt otthon.

Abu Taleb egyszer véletlenül épen akkor toppant be leánya szobájába, amikor az öreg mesemondó Zoraida lábánál állt. Először megdöbben az idegen férfi látán, de látva leánya rajongását a mesékért, hallgatóság bolsegyezését adta a külföben tilos látogatásokhoz.

Zoraida bizelgese simogatta styja arcát.

— Nem is bírod, mi mindent tud az az öreg. Mindere tud meséi modani. Még soha életemben nem hallottam ily érdekes és bámulatos dolgokat...

Abu Taleb jóakarataug bőlantott a fejével.

— Jól van, édes leányom, szdrakost és tanult...

Még itokban örült is, hogy egyetlen lánykája milyen hasznos és kellemesen állni el idejét és nem foglakozik mindenféle haszontalan dolgokkal...

Telt, mult az idő. Hatiz, a mesemondó látogatása olyan megsoklott lett, hogy már fel sem tűnt Abu Talebnek. Ha tudta, hogy ott van az öreg és volt rá ideje, bement ő is a hárembe, meghallgatott egy-egy mesét és ment megint a dolgára.

Egyzer megint egészen gyanútlanul lépett be Zoraida szobájába. De majdnem sóbálványá vált ijedtében, amikor az aggastyán helyett egy fiatal férfi talált, aki leánya lábánál ült és bizalmas édes titkokat sugott a fülébe.

— Ki vagy te vakmerő?... — kiáltotta felháborodva. Hogyan kerülés ebbe a szobába, ahova senkinek sem szabad belépnie?...

Zoraida ijedten niköltött fel és eltekarta arcát.

Az ifjú nyugodni mosollyal a arca felkelt és apa elépett.

— Nem ismeris, Abu Taleb? Hatiz vagyok a mesemondó...

— Hatiz?... Az nem lehet!... Hatiz, a mesemondó leherhájo és febrő szakulu aggastyán, te pedig a fiam lehetnél!...

— Miért haragrodó drék Abu Taleb?... Nem hallottál még a lélekvándorlásról. Hatiz az agy mesemondó teste elporladt, lelke pedig átvándorolt az én ifju testembe.

Abu Taleb kétkedve nézett a beszélőre.

Elajándékozunk

bevezetés és reklám céljából

10.000 „Geka“ Rádió készüléket

prima kivitelben és minőségben a szállítási költségek megtérítése ellenében. A készülék használatra késon szállítatik. Semmi mellékes kiadás. Fényes referenciák. Érdeklődők küldjék be címüket.

Szétküldési intézet Dehnic Berlin-Britz IV osztály

Hírek és különfelek

Új bányai tanácsosok. A Kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére a hazai széntermelés fejlesztése körül szerzett érdemeik elismerésül Wagner Rezsőnek a Salgótarjáni Községbányászati R-T. bányavezetőjének, Bortnyák Istvánnak a Nagybányai Újlaki egyesült iparművek R-T. nagybányai bányavezetőjének a m. kir. bányai tanácsosi címet adományozta. A szelés-körben ismert és egy a bányászati témán, mint társadalmi téren nagy szerepet játszó két igazgatónak kitüntetése városunkban és a környéken nagy örömet szerzett. A Kormányzó egy a kiváló szaktudást, mint az elsőrangú szervező erőt méltányolta mindkét kitüntetettben, s midőn e rég megérdemelt elismerést adományozta. Wagner Rezső bányavezető anyira közismert, régi lakosa Salgótarjánnak és anyira élénk emlékezetben állnak nehéz időkben végzett teljesítményei, hogy mindenkori egyforma örömmel üdvözlő a kitüntetés alkalmával. Bortnyák István bányavezető nevéhez fűződik a nagybányai községbányászati hatalmas fellendülése, aki a kicsiny bányából országos relációban is számottevő intézményt tudott fejleszteni. Mindkét igazgatónak további érdeme, hogy bányáink villamosítása, villamos centralizáció fejlesztése terén hatalmas lendület vitték előre vállalkozásaikat. Városunk számtalan intézményében vezető szerepet játszik Wagner Rezső neve, egy közgazdasági, társadalmi, mint várospolitikai ügyekben. Bortnyák István pedig természetesen Nagybányai környékének vezető szellemé. Így minden téren mindkét új bányai tanácsos részéről a magas kitüntetés. Fentiekkel kapcsolatban közöljük azt is, hogy a Salgótarjáni Népbank igazgatósága f. év 26-án tartott igazgatósági ülésén egyhangú lelkességgel az intézet elnökévé választotta meg Wagner Rezső bányavezető bányai tanácsost.

Halálhírek. Id. Martiny László m. kir. pénzügyi főtanácsos 26-án Budapesten elhunyt. Elhunytban Martiny Károly bányászati gépmérnök özvegyét gyászolja.

Közönségtalálkozás. Mindazoknak, de különösen a jólelkű vasutas kar társaknak, akik szerencsétlenségünk alkalmával részvételükkel felkerestek ezután mondduk hálás köszönetet. özv. Balázsovits Antalné és gyermekei.

— Lélekvándorlás?... hebegte.
— Igen, lélekvándorlás... Vagy nem tudod, hogy a periknek és a dzsinnek megadatott Allahtól a hatalom, hogy az emberi lelket az egyik testből a másikba költöztessék? ...

Abu Taleb ugyan már hallott erről, de valahogy nem hitt benne. De amikor látta, hogy Hafiz és Zoraida nevetnek rajta, elfojtotta a benne dúló indulatokat. Látszólagos nyugalmal felelt.
— Bocás meg nekem, bocás agastyád! Bocás meg, hogy elragadt az indulat, de tévedtem személyedben... Ha meg kétkednek is egy cseppet, azt a kis kétkedésemet is elosztatja a te hallatlan bölcseséged...
Mélyen meghajolt és eltávozott. Egyenesen a kertbe ment. Magához szólította két bizalmas szolgáját, akikkel szorgosan átkutatta az egész kertet.
Egy ideig semmit sem látak, de egyszerre csak közel a kijáráshoz, találta valakit "Abu Taleb, amit lítkában kaptam" alá rejtett. Meg szólógnak nem mutatta meg, hogy mit. Aztán titkos utasítást adott alárendeltjének a szék a kertü bokrok közt rejtették el.

Iskolafelügyelet. Magyar Endre iparoktatósi (főigazgató február 27-én és 28-án meglátogatta a salgótarjáni városi iparostanonciskolát. Megnézte a rajzokat, volt közismereti órákon s tapasztalatai alapján úgy a rajzoktatás, mint a közismereti oktatás felett teljes megalozódását lejezte ki.

Közönségtalálkozás. Mindazoknak, kik felejtették le jó siam elhunyt alkalmából részvételükkel fájdalommat enyhíteni és bánatos anyai szívet megvigasztalni igyekeztek, ezután is hálás köszönetemet fejezem ki. özv. Eisele Csuztávné, sz. Bender Margit.

Irodalmi pályázat. A Nógrád vármegyei Madách Társaság pályázatot hívta: 1. egy szabadon választott tárgy novellára és 2. egy szabadon választott tárgy költeményre. Pályadíjak a novella pályázatnál 60 P, a költemény pályázatnál 40 P a díjak két legjobb mű között meg is oszthatók. Pályázati határidő: 1939. évi április hó 3. d. e. 12 óra. A szerző nevét rejtő jellegű borítékkal ellátott pályamunkát dr. Kossayczy Arnold ügyvéd, a Nógrád vármegyei Madách Társaság főtitkárának címére Balassagyarmatra küldendők. A Nógrád vármegyei Madách Társaság rendes tagjai a pályázaton nem vehetnek részt.

Közönségtalálkozás. Mindazoknak, akik szerették edes apánk elhunyt alkalmával fájdalomukat részvételükkel enyhíteni szívesek voltak, ezután mondduk hálás köszönetet. Römer család.

Autóbuszjárat Salgótarján és Szécsény között. Örömmel közöljük olvasóinkkal, hogy végre az oly régóta vágyott autóbusz közlekedés ügye Salgótarján és Balassagyarmat között a megvalósulás stádiumába lépett. Arról értesülünk, hogy az ország legkomolyabb irányú vállata a „Mavart” (Magyar Vasutak Autóforgalmi Részvénytársaság) kora tavasszal szándékozik megindítani fenti viszonylatban az autóbusz járatokat. A tervezet szerint egyelőre egy autóbusz járat volna fenntartva, amely reggel fél öt körül indulna Salgótarján (Bőri állomásról) és Szécsényig közlekedne, ahol csatlakozik a hat órai Balassagyarmati vonathoz. Vissza ugyanakkor Szécsényből indulna, csatlakozva a Balassagyarmatról jövő vonathoz és négy óra körül érkezne Salgótarjánba. Utirány: Zpálitva, Karancsás, Szécsény. Utiközből minden községben megáll és kőfőit menetrenddel kötelekék. Viteidője a tervezet szerint 3 P 70 fillér Salgótarján-

Rövid idő múlva kilépett a házból Hafiz. Szapora léptekkel sietett a kijárat felé, miközben nyugtalanul tekintett körül. Az egyik fá mögül elébe lépett Abu Taleb a kalfánja alól elővette az imént elrejtett tárgyat. Mélyen meghajolt Hafiz előtt és a legnagyobb tisztelettel szólt.

— Bocás meg, böcs Hafiz... Előbbi alakod, amikor még agastyán voltál, elvesztettél valamit kertemben... Becsületlen ember vagyok s nem akrok idegen holmikat magammal tartani... Engedd meg, hogy visszazadjam neked ezt a hosszú szakállt és ezt a hatalmas turbánt... Emléld pedig hadd nyujtsam ezt a csekélységet...
Intett két bő szolgájának, akik megragadták az ifjút és olyan buszon-dórt vertek rá, hogy beillett volna övének is...
A megbítt dzsámi árnyékában ezután hátra léstak az agg mesemondó, aki oly csodálatos történeteket tudott mesélni... Előtt, mint a nyári ég peremén a hulló csillag...

tól Szécsényig. Ezen terveket városunk és a környék hatóságai vesztőnek a vállalat megküldötté bozszásdólsé végett. Mi a megunk részéről csak a menetidő rövidítését, a városban több helyen való megállást s a viteidőnk olcsóbbodását szeretnénk elérni. Városunk közönsége várakozással tekint annak a tervnek kivitelezésére, amely már annyiszor csak terv maradt. Minden este nem szabadna megállni ennek az egy viszonylatnak a megindításánál, mert szerintünk hasonló fontosságúak a Salgótarján—Lapujtő, Karancsás—Litko és a Salgótarján—Parád, valamint a Salgótarján—Pétervási, esetleg a messze távolban a Salgótarján—Parád—Gyöngyösi és a Salgótarján—Órdi viszonylatok is. Nem csinálunk abból sem titkot, hogy a Szécsény—Salgótarjáni térszen szívesebben látnánk rendes nyomtávu vasutatnak kiépítését minden egyébtől eltekintve már csak munkakialkoltatás teremtése szempontjából is. Da ha az egyelőre kivihetetlen, legalább ez az autóbuszforgalom valószínűleg meg.

Utánmaradás városunkban. Mint Japant más helyén közzétett hírdetményből értesülnek olvasóink a m. kir. Kereskedelmi Miniszter a vármegye részére a vármegye területén, így tehát Salgótarján vasuti állomásra is a vasuton feladandó, illetve érkező szállítmányok után utánadíjak szedését engedélyezte. A vámdíjak szedése Március 4-vel kezdődik. Az árak után métermázánként 4—6—8 és 12 fillért kell fizetni, szerintük hogy milyen értékes árucél van szó. A közönségre mért ezen újabb terhet az teszi elviselhetővé, hogy az engedély okirat elrendeli, hogy az így egybegyűlt összeget kizárólag csakis utak építésére és fenntartására szabad felhasználni, de az azokat fenntartás vármegyeinek kötelezőségévé teszi az utának kifogástalan karban való hozatalát és fenntartását. Ez azért fontos, mert az így kiedott összegek talán a tönkrement lovak, összetört szekerek és megrokkant autók kevesebb számban meg fognak térülni. A közvetlennak fontos díjazásba a városéban és a vasutállomáson ki van függesztve.

A Párisi Magyar Diákgyesület Utazási Osztálya, amely MEFHOSZ tanulmányintit rendezi, engedve a több oldalról jövő felajánlásnak, f. évi március hó 24. napján 21 napos időtartamú tanulmányutat indít Paris-Riviera-Eszakkelet-országra. Részvételi díj egyetemi hallgatóknak 345 P, — kistérkönek 400 P — Jelentkezési határidő március 6. Ezzel kapcsolatban már most felhívjuk az utazás iránt érdeklődők figyelmét, hogy a nyár folyamán több tanulmányutat rendez a legméretekeltbb árak mellett Európa különböző országaiba, sőt megfelelő számu jelentkező esetén Amerikába is. Az érdeklődőknek kézzel szolgáit felvilágosításul az Utazási Osztály irodája (Budapest, IX. Ferenc körút 38. f. 2. Telefon: Aut. 874—48.) akár levelből akár szóbeli megkeresésükre is naponta d. u. 3—5 óra között.

4 ülésen Kryesler autó eladó, Römer testvérekéknél.

Új magyar műszaki könyv. A napokban megjelent a Vállalkozók Lapja kiadásában Ori Róbert okt. gépészmérnök: „Központi fűtés, szellőzés, melegvízkészítés” című könyve. A szerző hálás feladat megoldását vállalta és hozzátehetjük hogy sikerrel, mivel e szakmában magyar nyelven írott és egyidejűleg a hazai viszonyokhoz is tekintetbevévő műszaki könyv még nem jelent meg és így egyrészt a központi fűtésberendezés iparban működőknél, másrészt a tervezés és kivitelezés építésznek nyújt támogatást és hasznos felvilágosítást. A könyv anyagának csoportosítása külön említést érdemel, mivel úgy a berendező iparos, mint a tervező építész, sőt a laikus építész, háztulajdonos, vagy érdeklődő is azonnal megtalálja és áttekintheti a kizárólag öt érdeklődő kérdésekre a feleleteket, objektív kritikai szempontból nézve. Még a magasabb mérnöki ismereteket is oly könnyen érthető és egyszerű formában hozza a szerző, hogy a mérnöki tudást nélkülöző iparos is könnyen megérti és előnyösen felhasználhatja. A különbözőbb fűtési rendszerek és berendezési tárgyak ismertetése, a központi fűtésnek létesítésénél követendő eljárások a meglévő szerelők üzemek szerkesztése, a gazdaságos üzemelés leírása, az építésznek szóló gyakorlati útmutatók oly sok oldalavá teszik a könyvet, hogy mint

Kuth Károly a könyvhöz írt előszavában mondja, egyrészt vezetője és támogatója lesz minden központi fűtéssel foglalkozó mérnöki munkálkodásnak, másrészt a sokoldalúsága folytán a központi fűtéssel foglalkozó hivatalos szakembereken kívül szélesebb műszaki körök is érdeklődéssel fogják fogadni. 32 oldalon fenyképfelvételek hoz a könyv meglévő és üzemben lévő központi fűtésberendezésekről, melyek egyrészt a fejlett magyar ipar kiválóságáról tesznek tanubizonyoságot, másrészt példaképpen vehetik az újabb és szolid berendezések létesítésénél is. Nyen külön tanuagyas melléklettel nyújt szakmabeli műszaki könyvvel még a külföldi szakirodalomban sem igen lehet találkoni. A könyv alakja a komoly műszaki munkához megfelelő, szolid kivitelű. Bolti ára 20 P, s beszerezhető a Vállalkozók Lapja könyvsztyályában. (Bpest VI. Podmaniczky-u. 27.)

Zárt lelkigyakorlat tanulóink és tanárnékö részére. Március hó 23-tól 27-ig a Katolikus Tanulóink és Tanárnékö Országos Egyesülete dr. Ernszt Sándor apostoli protonotárius, egyházi alelnök vezetésével zárt lelkigyakorlatot rendez a fővárosban. Lakás, ellátás, fűtésért 12 pengő, rendezési költségért 1 pengő fizetendő. Jelentkezni lehet az egyesület főtitkárnál: Budapest IV. ker. Ferenciek-terő 7. III. lépcső II. em. 9.

A gyermekért. „A haza mindenek előtt — ma talán fontosabb mint valaha. Ennek az érdekeben kell munkálkodni minden igaz magyarnak. Csak ép testben lakozhat erős lélek és akarat. Megcsontított szegény magyar haráknak soha nem volt annyira szüksége egészséges, erős generációra, mint ma. Nagy értékek forognak veszélyben, de különösen a gyerek. Csak a gyereken keresztül biztosíthatjuk a jövőt. A gyenge beteges és erkölcsileg romlott gyermekre nem építhetjük a jövőt, mert amilyen a gyermek, olyan a jövő is. A magyar társadalom munkájának egyetlen igaz célja csak a magyar jövő megalapozása lehet, mert ezen munkálatok, törekvések további folytatási a jövő nemzedék. Amilyen nemzedéket nevelünk, olyanok lesz a megkeresztelt munka folytatása és betetőzése is. Mivel pedig a gyermek a társadalom, az ország, így a magyar haza alapköve; a gyermeknek testi — és lelki egészsége is társadalmi érdek. A nemzetek közötti nagy versengésben, mely a borzalmas világháborút is kiválította, csak azok a nemzetek maradnak meg amelyek az előjövendő nagy események sodrában megállják helyüket. Már ezen célból is minden nemzetnek, országnak, de különösen megcsontított magyar haráknak eleterős nemzedékre van és lesz szüksége. A székesfőváros tanácsa már a fentvázolt cél érdekében 1922-ben hozzáfogott a tervezési munkálatokhoz s így a többek közt létesítette a gyermeknyaralattási akcióját is, mely hivatal van a pusztló, cseeneveződő és nyomortól elszárvult gyermekek arcára a rőzspapirt, az egészség színeté visszavarázsolni és testükben, lelükben egyaránt megerősíteni. A főváros anyagi áldozatokat nem kimélve az elmúlt év nyarán mintegy 15000 fővárosi gyermeket üdülttetett. Nagy szám, de elenyésző akkor, ha arra gondolunk, hogy a főváros mintegy 83 ezer iskolás tanulója között az iskoláorvosok megállapítása szerint alig 4—6 százalékg egészséges, a többi pedig mindenféle betegséggel sújtott. Az elmúlt évi 15000 nyaraló közül 9000 a fővárosban és 6000 a vidéken nyaralt. Ha ismerjük a fővárost, tudjuk, hogy a főváros az ő mivátás és poros levegőjével nem biztosíthatja kellőképen a nyaraló gyermekeknek az egészséges élet virágát, a boldogságot és örömet. Azért szükséges lenne, hogy mind több és több gyermeknek biztosíthatnánk a vidéken az üdülést. Azért a vidék terhelési támogatása a főváros eme, a jövő nemzedék érdekében kifejtendő munkásságát azra, hogy vagy maguk, vagy főben összefutalva tegyék lehetővé a szegény, tisztleg leromlott fővárosi gyermek részére a csoportos nyaralattást. Áldozatkész támogatásukkal megerősíthetik ezen pusztlóúra itelt gyermekeknek testben és lélekben. Az örömteli lélek nem felejtkezik meg soha neki nyujtott jóról és soha feledjük arí amit a legnagyobb isteni Mester mondott: „Aki egyet is magához vesz közülük, az engem fogad el.” A főváros tanácsa a vidék áldozatkészéggel áldozatkészéggel viszonzza. Már az elmúlt év nyarán több város és község tanulóit látta vendégül a főváros

GYÖMÖLCS TERMESZTÉSÉNEK JÓVÁ

lanása Budapesten, ahol ingyenes ellátásban részesítette a fővárosba üdülés és tanulmány céljából feljövő gyermekeket. Az oly község, mely fővárosi gyermekeket nyaralásra elvált, ugyanolyan számú gyermekotort küldhet a fővárosba, ahol a gyermekek díjlan ellátásban részesülnek s a főváros nevezettségét fővárosi tanterv katalozása mellett tekintik meg. Vezérükre a következő címre küldjék a leveleiket: Budapest Székesfőváros Tanácsa Gyermeknyaralástási Akciója, Budapest, IV. ker. Cukor-utca 6 sz.

A „Magyar Cserkész” február 2-ik száma megjelent. Címlapját Márton Lajos festőművész kedves, új téli képe díszíti. Vezérükét Kálmán bácsi — Vidovszky Kálmán, a lap szerkesztője — írta. — Gáspár Pál a cserkészinduló gramfon lemeze vételfőrt számol be, Fromm Béla a mesterséges madárodutak ismereti. Megemlékezik a lap a 100-esztendő Brehm-ről, érdekes, sok képpel vonzóan tett természetismereti cikkeket is közöl. Bona van a IV. országos cserkész verseny részletes eredménye és P. Delaltré francia jesuitának „La Croix” című francia lapban a magyar cserkészleiről megjelent magyarbarát cikkének kivonata. Gyökössy Endre tábori jelenete, Velőssy Elek folytatások regénye, novellák, versek, technikai cikkek, társasjáték pályázatok tarkítják a számat, amelyben az ösvényzetők is megtalálják a maguk rovatát. Evi előfizeték: 6-40 P. (Bp. V. H. H. nál u. 6. Cserkészház.)

Nagyaranyu készülődésök a budapesti Nemzetközi Vásárra. Újjáépítik az Iparcsarnokot. Tetemesen kibővítik a kiállítás területét. (Budapestről jelenti tudósítónk): Ebben az évben május 4-től 13-ig tartják meg a Budapesti Nemzetközi Vásárt, amelyre már hónapok óta készülődnek. Az ezidei vásárra anyai eladó, kiállító jelentkezett a világ minden tájáról, hogy azok a helyek, ahol az előző évek vásárát rendezték, most már nem tudják befogadni a kiállítók hatalmasra nőtt tömegét. Előszörban tehát ez az oka annak, hogy a vásár rendezőisége kénytelen a városi régi Iparcsarnokot a vásár céljainak megfelelően teljesen újjáépíteni, kénytelen a kiállítás területét tetemesen megnagyobbítani s a megnagyobbított területen szebbnél-szebb kiállítási csarnokokból egész új utcasorokat építeni. Ezek a rengeteg költséggel járó építkezések már javában folynak s május 4-re olyan nemzetközi kiállítás fogja válni a látogatott közönséget, amely nem csak méreteiben, de részleteiben is messze felül fogja múlni az eddigi budapesti tavaszi vásárokat. Az ezidei kiállítás a vásár nemzetközi jelentőségén felül páratlanul tanulságos is lesz s különösen sok tanulmányt fog nyújtani a kiskereskedőknek és kézműveseknek, akik szakmájukkal és iparukkal minden ujdonságokkal s ezekben az ujdonságokkal készíteni módjával is meg tudnak majd ismerkedni, hogy pedig mindenki megtekinthesse ezt a páratlanul nagyszabású kiállítást, az összes vasutak és hajózási vállalatok féláron való utazásra szóló kedvezményt engedélyeztek a vásár látogatói részére.

Értesítjük a Salgótarjáni Takarékpénztár részvényesit, hogy az 1929 február hó 28-án megtartott közgyűlés határozata értelmében, az alapítókemléből eredő részvényekre az elővétel jogot a régi részvények felbontásáig az alábbiak szerint szabályoztuk. Az igazgatóság.

A kisiparosság kérelmei a Társadalombiztosító önkormányzati szervezeténél.

Felterjesztés a népjóléti miniszterhez.

A népjóléti miniszteriumnak az a terve, hogy a társadalombiztosító intézet autonómiáját az év elején visszaállítsa. Az önkormányzati választásokról szóló rendelkezéseket megküldték az érdekelteknek, amelyek tárgyalás alá vették. Az ipari körök vezetői az ország minden részéről a fővárosban értekezleten vettek részt és letárgyalták a tervezetet. A kialakult álláspontot memorandumban terjesztették a miniszter elé. A kisiparosság egyik vezetője arról a kérdéssel munkatársunk előtt a következőket mondotta:

— Az ipartestületi vezetők országos értekezletén megállapított ayt, hogy a tervezetben sérelem érte a kisiparosságot. A közgyűlési tagok között ugyanis a nagy és középipar 99, a kézműves ipari munkások 31 taggal lennének képviselve. A választmányban a nagyipar 123 a kézműipar pedig 68 tagot választhat. Amint ezt az értekezlet határozata értelmében az Ipartestületek Országos Szövetsége a miniszterhez intézett feliratában megállapítja, a közgyűlésben a nagyipar háromszor annyi helyet kapott, mint a kisipar, holott, utóbbi az általa foglalkoztatott segédék számánál fogva sokkal több helyre jogosult.

— Miután a választmányi tagságnál átlagban már nem háromszorosa, hanem csak kétszerese a szóc, nyilvánvaló, hogy a tagsági helyek szétosztása nem egyenes számítás alapján történt. Az ennek alapját képező statisztikai adatok körül lázák a biba. A tervezet hivatkozik arra, hogy a szétosztásnál a munkavállalók 1920 évi népszámlálási adataira voltak figyelemmel. Ezzel szemben az a helyzet, hogy a tervezethez mellékelte táblázat 1926-ban a nagyiparnál 388242 munkáltszámmal tüntet fel, holott a statisztikai hivatal a gyáriparnál 1926-ban mindössze 195998 átlagos évi munkáltszámmal mond, amely épen fele a tervezet statisztikájára által jelzett számnak. A gyáripar munkáltszáma 1926-ban 177999 volt, tehát jóval kisebb, mint az 1926-os létszám.

— A kisiparosságnál az 1926-os csökkentett segédlétszámot, 150,851-ot vesz alapul a tervezet. 1920-ban 188 366

segédet alkalmazott a kisipar és a súlyos helyzet okozta a létszám csökkentését. Igazgatónak tartják, hogy a kisiparnál a lecsökkenő létszámot veszik alapul, viszont a nagyiparnál pedig a statisztikai hivatal kimutatásában szereplő létszámot a duplája szerepel. Szerintünk több évenek az átlag statisztikájával lehet leginkább megközelíteni az igazságot. Így a gyáripar tévesen jut nagyobb számú közgyűlési tagsági helyhez. A szerintünk igazságos megoldása alapján a kisiparosságot nem 31, hanem 50 tagsági hely illeti meg a Társadalombiztosító közgyűlésében.

— Ha a tervezet szerinti elosztást vennék keresztül, akkor az volna a helyzet, hogy amíg 1921 gyáriparunk után jutna egy-egy közgyűlési tagsági hely a nagyipar, addig a kisipari munkások részére csak 5000 segéd után jutna egy közgyűlési tagság. Felterjesztésünkben arra kérjük a népjóléti minisztert, hogy orvoslja a tervezetben mutatkozó sérelmet.

— Természetes, hogy a kerületi választmányi tagsági helyek szétosztásánál is mutatkoznak ezek a bajok. Itt a kisipar hátréba szorítása akkor válik elszembetűnővé, ha a gyáriparnak és kézműiparnak juttatott helyet, ugyisint az alkalmazott munkások számát és tervszétosztás kerületenként hasonlítjuk össze. Így például Szegeden a gyáripar kétszer annyi munkást foglalkoztat, mint a kisipar. Így a gyáripar által fizetett járuléka is kétszer annyi, de azért a gyáripar mégis háromszor annyi tagsági helyet kapott, mint a kisipar. Viszont Makon a kisipar kétszer annyi munkást foglalkoztat, mint a gyáripar, azért mégis egyenlő számú választmányi tagsági helyet a gyáripar és a kisipar. Kétségtelen hogy a kerületi választmányi tagságok megállapításánál vett alapul statisztikai felvételek nem helyesek, kiegészítésre szorulnak és helyesíthetők az átlag statisztika alkalmazásával. A kisiparosság érdekében megvédése szempontjából feltétlenül szükségesek ezek a helyesbítések és mi bizunk is abban, hogy a népjóléti miniszter, aki irántunk annyi jóindulattal tanusít, orvosolni fogja a sérelmeket.

Az influenza járvány a városi tisztítási főorvos jelentése szerint eddig halálosan járt. Négy esetben tüdőgyulladás, két esetben agyhártyagyulladás következett. A járvány még mindig tart, bár nem oly mértékben, mint eddig. Az orvosok emberfeletti munkát végeznek, mert a járvány közöttük is győze döntő néhányt, akiknek helyét az egészségesegek, vagy félig egészségesegek kell, hogy pótolják.

Követendő példa. Mikes János gróf, szombathelyi megyéspüspök, — kinek vallásos és hazafias tevékenysége országos hírességet hozott, a 33700 lelték számláló szombathelyi plébániát öt kisebb plébániára osztotta fel, így egy plébániára átlagosan 6-7 ezer hívő fog jutni. A kiváló főpásztor plébániái felosztásában részint, pasztorációs, részint szociális szempontok vezetik, melyhez — különösen, ily par excellence ipari munkásokkal — megbecsülhetetlenül fontos nemzeti érdek is fűződik. Szombathelyen az új öt plébánián kívül, a hívek lelkiigényét szolgálja még számos kolostor és zarándok temploma és szerzetese. E kis hírnök — bizonyos tekintetben — nagyobb érdeklődésre tarthat számot és sokak épületére adhat alkalmat. Tájékoztatót említhetjük meg, hogy városunk simiféle szerzetesrenddel nem rendelkezik és egyetlen katolikus plébániájának lélekszáma közel huszszeczer.

Helyi ügyek. kik vaj, sajtó, löszér és csomaga kereskedőknél jól be van van vezette, lipóti turó képviselőt választják, írjanak László Emánél Nagy-máros címre.

Az időm, amint a jelekből követ-

keztetni lehet, a tavasz igen rövid lesz. A gyümölcsfák ültetésére csak kevés idő fog rendelkezésre állni. Igyekeztek tehát csemeszükségletét mielőbb megrendelni a világhírű Ungváry László Faiskola R. T. né Cegléd, Budapest Váci-utca 27. (Piarista palota.) Kérjen árjegyzéket.

Nem az a fontos, hogy a fa szép-e, hanem, hogy mit terem. Ungváry József faiskolája Cegléd. Oktató nagy árjegyzék ingyen.

Jó házi kosztot adok házakhoz, 1-30 P. Abonánsit elfogadok sz. Hegedűné Salgótarján, Széna-tér 470. Tisch-felé ház.

Visszatartották-e a gardák a gabonyájukat? Több éven keresztül az tapasztalata a gazdasági társadalom, hogy a buza ára aratás után jelentősen csökken meg tavasszal, mire a gardák a nagy tömegeket eladták, újból feltűnően emelkedett. Kívívó példa erre az 1924-es esztendő, amikor aratás után a buza ára 24 pengő volt, míg a következő év februárjában már 52 pengőig ugrott az ára. Aratásra azután újból lecsökkent az árnyívó. Természetesen ennek a gardák csak karát látták, mert, hogy a fenti példánál maradunk, a termelési költségek az 52 pengős buzához igazodtak, tehát magasak voltak, míg az értékesítés megint jóval alacsonyabb áron történhetett. A gardák ezen a tapasztalaton okukra kezdték hozzászólni ahhoz, hogy csak részletekben adják el az árut és nem válnak meg Bazzal a legalacsonyabb árnak idején az egész termésüktől. Ebben a szorban más volt az árlakulás, mint egyelő esztendőben. Részben a jó világtermés, részben más okok miatt csaknem ösz óta egyre morzsolódnak az áruk. A vasúttársaság, ami így előáll, a gabonakereskedők most a gardák veze-

Budapesti Nemzetközi Vásár 1929. május 4-től — 13-ig A magyar ipar egységes bemutatója 50% os utazási kedvezmény Részletes felvilágosítás és vásárgyűlvány kapható Budapesten: a Vádasírpádnál V., Alkotmány-utca 8. Salgótarjánban az Ipartestület előszögé. (Vásárgyűlvány ára 3 pengő 20 fillér.)

tőt akarják felelőssé tenni. Azt állítják és a képviselőházban is bangzott el egy interpelláció ebben az irányban, hogy a szövetségek vezetői bírták rá a gardák, hogy ne engedjék át a gabonakereskedő részére már öszel a készleteket. Most azután, amint mondják, ennek a következményeit sanylik a gardák, mert öszel elmulasztottuk a kivitel megfelelő időpontját, ezért most a belföldi értékesítés is megnehezült. Rege Károly az OMEGE titkára most kimutatja, hogy ez a vád alaptalan. A tények bizonyítják, hogy a gardák nem tartották vissza készleteiket. Az adatok szerint 1928-ban januártól szeptemberig szabóul nagyobb volt a kivitelünk, mint a megelőző esztendőnek ugyanazon időszakában. Azelőtt a malmok irányították a magyarországi buzaárakat, most azonban már a gardák is ügyelnek az árlakulásra. Amerikában például már eredményesen sikerült megszervezni a farmereket és különösen a kanadai buzapóul rendelkezik a megfelelő eszközökkel ahhoz, hogy nagy raktárakban örtze az érdekeltségéhez tartozó gardák árúját addig, amíg az értékesítésnek a legjobb időpontja elérkezik. Nálunk most több, mint egymillió métermázs buza tárol a nyilvános áruaktárakban, de ez nem a gardák tulajdon, hanem nagyrészt spekulációs áru, amelyet a határidős piacban bessze spekulálva olcsón lefedettek. A gardáknak nem érdeke, hogy a buza ára hullámlásnak legyen kitéve. A buza legfeljebb azért viszi a raktárba a buzáját, hogy védkezze a veszteségek ellen, és akkor a dhasse el a termékét, amikor nem fizet rá. A spekuláció szorban az áruk ingadozására törekszik, mert ezáltal tehet szert nyereségre.

Kérelom. Ez uton kértnek fel a turisták, cserkészek, leventék, hogy a birtokukban levő és általuk nélkülözhető lényképfelvételeket, melyek Salgótarján városra és környékére vonatkoznak, szivekedjenek Horváth városi tanácsnakhoz juttatni, aki azokat részben a város ödegenforgalmának fokozása érdekében idején célzatosan felhasználni, részben pedig a létesítés alatt álló múzeum számára gyűjti.

Helyesen csokelizzuk, ha varrógép, tü. olaj és fonszükségletét nálunk fedezt. Singer varrógép alkatrészek s legjobbak. Singer Varrógép fiók üzlet. Salgótarján, a kath. templommal szemben.

Salgótarján r. t. város polgármesterétől 2913/1929. szám.

Hirdetmény. A város községét tudomásulvétel és alkalmazkodás végett értesítem, hogy a m. kir. Kereskedeleminyi Miniszter a vármegye területén levő hajó és vasútállomásin, tehát Salgótarján vasútállomásin is a vasuton és hajón feladandó, illetve érkező szállítmányok után utvámdíjak szedését engedélyezte. A vámszedés folyó évi március hó 4-én veszi kezdetét. A vámdíjzabás a város hirdetőhálóján ki van függesztve. Salgótarján, 1929. február hó 27. Dr. Förster Kálmán s. k. polgármester.

FRIEDMANN REZSŐ

Ruházati áruháza

Salgótárján,

(Főtéri állomással szemben)

Telefon: 68.

Tisztelettel felhívom a t. vásárló közönség figyelmét rendkívül olcsó tavaszi ruha újdonságaimra.

Férfi készáru osztály:

Reklám férfi öltöny	23— P
Fekete és kék gyapjú férfi öltöny	29 50
Fekete és kék kamgárn férfiöltöny	44—
Fekete és kék l. a kamgárn férfi öltöny serge béléssel	62—
Szines l. a kamgárn férfi öltöny	48—tól
Divat sport öltöny golf nadrággal	28— P
Gyapju sport öltöny l. a. serge béléssel	62—
Gyapju covercoats férfi felöltő	51—

Ezenfelül mindennemű fiú és gyermek ruhák rendkívül leszállított árban.

Női felöltő osztály:

Gyapju női tavaszi felöltő végig bélelve	36— P
Gyapju covercoats női felöltő	43—
Legfinomabb tiszta gyapju női angol felöltő különlegesegek	60— P-től

Fekete és sötétkék l. a. női felöltők óriási választékban. — Dús női szövet raktár, melyekből mérték szerinti rendelésre a legelegánsabb kivitelben készíttetnek női felöltők.

Uridivat osztály:

ahol a legfinomabb bel- és külföldi szövetkülönlegességeinkből elsőrendű kidolgo-

zással és legújabb szabásban zakkó sport és estélyi öltönyök átmeneti doublé kabátok és felöltők készíttetnek szerződéses szabókkal.

Fekete és sötétkék kamgárn férfi öltöny, mérték szerint	124 P-től
Gyapju sport öltöny mérték szerint	110
Gyapju covercoats felöltő minden színben, seidénia béléssel	125 P-től

Cipő, fehérnemű, Gyukits kalap, nyakkendő és mindennemű uridivat cikk elsőrangú minőségben kapható.

Az országos mezőgazdasági kiállítását és vásárát husvét előtt, március hó 21—25. napján fogják megterteni a budapesti tenyészállattenyésztés-telepen. A kiállítás gerince ez évben és a jövőben is természetesen a tenyészállatcsoport marad, amely értékesen fog kiemelkedni annak következtében, hogy a földművelésügyi minisztérium az állami telepen löstőlőt épített és így már ez évben a tenyészlovak kiállítása és bemutatása is lehetővé válik. A kiállítás tenyészállatcsoportjában mintegy 250 ló, 760 szarvasmarha, 700 juh, 1000 sertés és 1200 baromfi kerül bemutatásra és eladásra a legkülönbözőbb fajtákból és az ország legjavából tenyészeteiből. A különböző személy, teher- és vontatóautókat csoportos autókiállítás fogja bemutatni. A gép- és autókészítésen kívül nemeseit és egyéb vetőmagvakból, különféle terményekből, tejtermékekből, (vaj, stb. stb.) élelmiszerekből, háziipari cikkekkel, fűszerekkel, valamint az erdészet és fásítás, a borászat, a méhészet, a selyemhernyótenyésztés stb. rendezett szakkiállítások fogják még értékesen kiegészíteni a tenyészállatkiállítást. Különösen kéri, hogy a közeg számára szükséges spaállatok a lehetőség szerint ezen a nagyvásáron országos tenyészállatvásáron szerezzessék be. A vásárolni szándékozó községek és városok a kedvező feltételű állami kölcsön igénybe vehetése érdekében még a vásár előtt, idejében lépjenek észreállításba az illetékes m. kir. gazdasági felügyelővel. A mezőgazdasági kiállítás felutazók részére 50 százalékos vasúti kedvezményt biztosított a rendezőség. A kedvezményes utazásra mindegyik kocsiosztályban jogosító igazolvány a Budapestre utazásra 1929. március 16-tól 25-ig, a visszatúrára március 21-től 30-ig használatos.

Sátáról, főzéről, hasznos háztartási tudnivalókról, gyermeknevelésről, testedzésről értékes és hasznos cikkeket vannak a „Katholikus Háziaszonyok Lapja” most megjelen számában. Ennek a lapnak minden katolikus háziaszony asztalán helyet kell foglalni. Ha nem ismerne még a lapot, írjon egy levelezőlapot ingyenes mutatványszámért a „Katholikus Háziaszonyok Lapja” kiadóhivatalához, Budapest, Mária-utca 7. A kétbetenként megjelenő tartalmas folyóirat félre 2-50 pengőbe kerül.

Hogyan épöljünk a csecsemőket? A jövő nemzedék megújításának alapja. Féltéssel, nagy szeretettel kell ezért gondoznunk a csecsemőket. Az erre vonatkozó tudást sajátíthatjuk el az anyák az Egészségvédelemből, amely a Vörös Kereszt Egyesület hivatalos lapja. Az anya- és csecsemővédelem számában az ország legelső tudósi tanítják meg az anyákat, hogyan épöljék, gondozzák csecsemőiket. Modern anyaszerzőt szűlő nem nélkülözheti az „Egészségvédelem”. Előfizetési ára évi 14 pengő. Kiadóhivatal Budapest, VIII. József-körút 42.

Közzgazdaság.

DE AGRI CULTURA.
(Folytatás)

Legelőink talajának megjavításával és magvasításával sem vallandók kár, mert azok általában soványak és rozszak.

Állatállományunk védelmére a marhász leküzdésére és egyéb járványok kiküszöbölésére hatóságilag szigorúan el-

rendelendő volna a kötelező állatoltás, évenként legalább kétszer, megszakítás nélkül 3—4 éven keresztül.

Elodázhatatlan munka immár a tagosított Haladéktalan megkezdése a többtermelés elvét támogatja, mert a felaprosított több helyütt felvő birtoktrárek egyesítése által tágabb teret nyújt a modernebb gazdálkodásnak és a munka koncentrációjának. A tagosítás folyamata alatt a földök osztályozásánál a tapasztalt szakavatott becsők mellé tagosítási kerületenként egy-egy geológus is igénybe vevendő volna, akik az ország talajviszonyairól, talaj állásáról, talaj összetételéről pontos statisztikát készítenének és azok adatai alapján az illetékes szakminisztériumoknak hasznos terveket dolgoznának ki többtermelésünk előmozdítására.

A tagosítási munkálatok megindításával egyidejűleg törvényjavaslat volna kidolgozandó az agrár örökösödési jogviszonyok, jogszokások szabályozására, reformjára, amely többek között megszüntetné a birtokok felaprosítását. Az örökösödési jog (csak kisbirtokról van szó) lehetőleg egy kézre adatnak, miáltal a modern módszeres gazdálkodás keresztül vihető volna rajta. Sem magán sem közzgazdaság szempontjából nem előnyös az ölekre felszabdalt kirtok; önálló gazdálkodást nem lehet rajtuk őrni, a többtermelés feltételeinek pedig nem felelnek meg.

Többtermelési terveink eredményes végrehajtásához országos érdek földműves osztályunk szellemi színvonalának emelése, mely mintegy tiszteletképezné a modern gazdálkodás irányelveinek, eszméinek.

Többtermelési programunk kiviteléhez, megvalósításához az eddig felsorolt eszközökkel, módoszatokkal egyenrangú tényezőnek egy hatalmas mezőgazdasági intézménynek a létesítése volna még nemzeti érdek. Az intézményt gyakorlati és tudományos alapokon vezetnék. Élén kiváló, tapasztalt, gyakorlati gazdaság geológusok, kemikusok, technikusok állnának. Felölelné a szóban forgó intézmény a mezőgazdaság minden jelenségeit, azonkívül különös súlyt helyezne a modern kémia és a technika; vezetőik különös figyelemmel kísérnék nemcsak belgazdálkodásunkat hanem a külföldet is és azok vívmányait, módszereit nálunk is gyorsan hasznosítottatnák. Hazánk katasztrális holdanként átlag 100 százalékkal kevesebbet termel minden mgazd. cikkből mint kultur szomszédaink.

Messezre kiható tervek, célok, gondolatok forrnak napjainkban a kultur államok katalánjaiban. Minden állam a mezőgazdasági többtermelésre törekszik. Itt van például Németország, már most nagy számú magyar mezőmunkást verbuvál a terméketlen területek megjavítására megmunkálására. Angliának magyar gazdaságok dolgozzák ki a gazdasági terveket, másutt védőmunkásokkal iparkodnak a beltermelést általánossá tenni. Legyünk résen mi is magyarok.

Az ipar és kereskedelem kiélte magát egyelőre a leromlott életviszonyok, az így előállott áru feleslegek, valamint a nemzetközi verseny következtében. A tulproductionnak a nemzetközi piacon nem tudnak helyet adni, halföldön pedig a háborúk miatt nincs fizetőképesség. Az életstandard lezállt a fogyasztók széles rétegei nélkülözni kénytelenek másod-söt elsőrendű szükségleteiket — az iparcikkeit is. — A mezőgazd. többtermelés a fenti állapotokat meg fogja szüntetni.

A nemzetközi verseny korlátozás, a védővámok, lassan-lassan fűggeszteni

fogják egymástól a nemzeteket a fogyasztás idővel teljesen a belföldre fog szűkülni.

A népesség szaporodásával mindinkább megszorodnak a mindennapi kenyér gondoljai is. Eljövendő — talán 1—2 évszázad múlva — az az idő amikor a kenyér feltét drága kincs lesz. És megindul majd egy újabb népvándorlás. Amely állam a szellem és az élelem fegyvereivel jól felkészülve várja majd az élet-halál harcát, az győzni fog, a többi teljesen elpusztul, a történelem halálsekerére pedig mintha mi sem történt volna, közbömbös egykedvűséggel fog gördülni tovább-tovább.

Hirdessünk:

A MUNKA

Politikai hetilapban

Hízek egy lstenben,
Hízek egy Harzában,
Hízek egy isteni örök igazságban,
Hízek Magyarország feltámadásában
Amen.

Salgótárjánvidéki Takarékszövetkezet mint az Országos Közp. Hitelszövetkezet tagja

Elfogad takarékbetéteket magas kamatozással.
Folyósít: Ipari és mezőgazdasági kölcsönöket előnyös feltételekkel.
Betörés, tűz, jégkár stb. biztosításokat eszközöl.

Bornagykereskedés

mint a Ceglédi Hitel és Pinceszövetkezet uradalmi fájborainak lerakata.
Olcsó árak!
Pincénket okvetlen látogassa meg.

Pince: Szilárdy-udvar. Iroda: Fötér 479.

Kiégett, vagy süket rádiócsövet becserélek Red-Stár csőre

ráfizetés: P. 2-80—4-80-ig lámpánkint.

Szántó Sándor

rádió és műszaki szaküzlete
Salgótárján F6-ucca. Telefon: 72.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

2 Sz.	3 V.	5 kedd	7 csütörtök
A szeplőtlen asszony	Lujza királynő	Párduc hercegnő.	Mit nem tesz a szerelem
A kedélyes kórház			

Keddele kéköznap este 8 órakor, vasár és ünneppnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor. Zenepótdíj 10 fillér.